

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณธรรมทางกฎหมายในกฎหมายอาญา : ศึกษาความผิดฐานรับของโจร
ชื่อผู้เขียน	กัทราวดี สีทองเสื่อ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

ในบทบัญญัติความผิดอาญาฐานต่าง ๆ มีสิ่งทีกฎหมายประสงค์จะคุ้มครองเป็น ส่วนที่ แฝงอยู่ด้วยเสมอ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่มีรูปร่างหรือวัตถุหรือบุคคล แต่เป็นสภาพที่พึงปรารถนาที่กฎหมาย ต้องการประกันจากการล่วงละเมิดซึ่งเป็นเรื่องในทางความคิด สิ่งนี้ในทางตำราเยอรมันเรียกว่า “Rechtsgut” หรือ “คุณธรรมทางกฎหมาย” (legal interest) ซึ่งคุณธรรมทางกฎหมายที่ได้รับการ ยกย่องขึ้นเป็นคุณธรรมทางกฎหมายในทางกฎหมายอาญาไม่ว่าจะในประมวลกฎหมายอาญาหรือ กฎหมายอาญาอื่นล้วนแล้วแต่เป็นคุณธรรมทางกฎหมายที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกัน ของมนุษย์ในสังคมทั้งสิ้น ความผิดฐานรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 357 ก็มี คุณธรรมทางกฎหมายเป็นส่วนที่แฝงอยู่ด้วยเช่นกัน ซึ่งก็คือ สิทธิของผู้เป็นเจ้าของในการติดตาม เอาทรัพย์สิน ส่วนการวินิจฉัยว่าการกระทำใดเป็นความผิดฐานรับของโจรหรือไม่นั้นต้องพิจารณา ไปตามโครงสร้างของความผิดอาญามาตรา 357 หากพบว่ามี ความคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนของ บทบัญญัติก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยการตีความกฎหมายเป็นตัวช่วยซึ่งในการตีความกฎหมายอาญาไม่ สามารถใช้หลักการตีความหลักใดหลักหนึ่งเพียงอย่างเดียวได้เพราะอาจจะส่งผลให้การอธิบายหรือ ให้ความเหตุผลประกอบคำพิพากษาเกิดความผิดพลาดและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมได้ แต่จาก การศึกษาคำพิพากษฎีกาบางฉบับเกี่ยวกับความผิดฐานรับของโจรพบว่าศาลไม่ได้พิจารณาถึง คุณธรรมทางกฎหมายประกอบการวินิจฉัยด้วยและในบางกรณีเป็นการใช้กฎหมายโดยการตีความ ตามตัวอักษรมากกว่าจะทำความเข้าใจว่ากฎหมายบัญญัติขึ้นมาด้วยความมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองอะไร อะไรคือคุณธรรมทางกฎหมายของบทบัญญัตินั้น จึงส่งผลให้คำพิพากษฎีกาบางฉบับวินิจฉัยโดย อธิบายหรือให้เหตุผลประกอบคำพิพากษาที่ไม่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีทางกฎหมาย หรืออาจเป็นไปได้

ได้ว่าศาลได้พิจารณาถึงคุณธรรมทางกฎหมายประกอบการวินิจฉัยด้วยแล้วแต่ไม่ได้แสดงเอาไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร ก่อให้เกิดความสับสนและเข้าใจผิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบทางอาญา ของความผิดฐานรับของโจรซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของเหตุผลที่ศาลนำมาวินิจฉัย และผลลัพธ์ที่น่ากังวลที่สุดก็คือการนำไปสู่ความไม่เป็นธรรมแก่บุคคลผู้ต้องถูกลงโทษทางอาญานั้นเอง ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่าการวินิจฉัยความผิดอาญาฐานรับของโจรจำเป็นต้องพิจารณาถึง คุณธรรมทางกฎหมายของความผิดฐานรับของโจรประกอบด้วย กล่าวคือ ต้องพิจารณาถึงสิทธิของ เจ้าของทรัพย์สินในการติดตามเอาทรัพย์สิน โดยพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นการขัดขวางการ ติดตามเอาทรัพย์สินหรือทำให้การติดตามเอาทรัพย์สินทำได้ยากขึ้นหรือไม่ รวมทั้งพิจารณาว่า ทรัพย์สินที่ได้กลับคืนมานั้นยังคงมีคุณค่า (Value) หรือประโยชน์ใช้สอยสมความมุ่งหมายของผู้เป็น เจ้าของอยู่หรือไม่ ซึ่งจะทำให้การวินิจฉัยคดีทำได้ง่ายขึ้นและเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักทฤษฎีทาง กฎหมายอันจะส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อไป

Dissertation Title	Legal Interests in Criminal Law : Study the Offence of Receiving Stolen Property
Author	Kattarawadee Sitongsua
Thesis Advisor	Professor Dr. Surasak Likasitwatanakul
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The provisions of criminal acts always include something that the law aims to protect. This thing does not have a form and is not an object or a person, but it is a desirable condition that the law would like to secure from violation, which is the matter of thoughts. In the German textbooks, this thing is called “Rechtsgut” or “legal interest.” All the legal interests which have been raised to become legal interests in criminal law, either in the criminal code or in other criminal laws, are considered important legal interests which are necessary for the coexistence of human beings in the society. The offences of receiving stolen property according to the criminal code number 357 also include a legal interest, which is the right of the property owner to reclaim the property. As for the judgment whether an action is an offence of receiving stolen property or not, the consideration must be done in accordance with the structure of the criminal code number 357. In case that the code is ambiguous or unclear, the interpretation of criminal law is necessary. Such interpretation cannot apply only one principle since it may cause an error or injustice in the explanation or supporting reason of the adjudication. However, according to the study of some judgments of the Supreme Court regarding the offences of receiving stolen property, it is discovered that legal interests were not included in the court’s diagnosis. Besides, some cases were more of the word-by-word interpretation of law rather than the attempt to understand the purpose of the law, what it aimed to protect or what the legal interest of the provision was.

Consequently, the explanations or supporting reasons of some judgments of the Supreme Court were not in accordance with the legal theories. It may also be possible that the court actually considered the legal interests but did not show it in written documents, which caused confusion and misunderstanding regarding the guidelines of criminal liability of the offences of receiving stolen property, which derived from the ambiguity of the reasons that the court applied. The most worrisome result is that it may lead to injustice for those who receive criminal punishment. Therefore, the diagnosis of the criminal offences of receiving stolen property must also include the consideration of legal interests; that is, the right of the property owner to reclaim the property must also be taken into account. The consideration should be made to see if an action impedes the reclamation of property or makes the reclamation more difficult, and whether the reclaimed property still has the value or serves the owner's purpose or not. Such consideration will allow the judgment to be made easier in the righteous manner according to legal theories, resulting in justice in the criminal judgment procedure.